

*В. В. Карцева, д. е. н., доцент, завідувач кафедри
фінансів та банківської справи;*

*А. В. Дика, магістрант; Т. І. Лимар, магістрант
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»*

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Найбільш актуальним завданням у сучасних умовах господарювання є створення теоретичної бази та відповідного інструментарію менеджменту, яка б надала можливість модернізувати діючу систему управління підприємством та забезпечити стабільність не тільки на коротко-, але й довгострокову перспективу.

На нашу думку, однією з таких складових системи менеджменту є фінансовий контролінг. Важливим завданням для підприємства в такому контексті є удосконалення системи менеджменту на основі впровадження фінансового контролінгу з метою реалізації оперативних та стратегічних управлінських рішень.

Враховуючи результати сучасних наукових досліджень можна відмітити, що на сьогоднішній момент ще не сформована єдина концепція фінансового контролінгу та, навіть, і його визначення. Така ситуація, на нашу думку, пов'язана з економічною нестабільністю, невизначеністю чіткого напрямку розвитку економіки, що у свою чергу не дає можливості практичного опробування теоретичних аспектів і тим самим немає можливості визначення пріоритетів тієї чи іншої думки [1, 2, 3, 6].

На думку П. Хорвата цілі контролінгу, як напряму діяльності організації, безпосередньо впливають з цілей організації і можуть виражатись в економічних термінах, наприклад, у досягненні відповідного рівня прибутку, рентабельності або продуктивності організації при визначеному рівні ліквідності [5].

Разом з тим, фінансовий контролінг за період свого існування значно розширив коло проблем, які складають його основу. Якщо на початку використання фінансового контролінгу основні питання знаходились в площині бухгалтерського обліку з по-

дальшим трансформуванням в управлінський облік [2], то на сучасному етапі фінансовий контролінг вивчає досить багато аспектів серед яких основними є: облік (бухгалтерський та управлінський), аналіз, планування та прогнозування, контроль.

Практика доводить, що спостерігається поєднання функцій планування, контролю та якісного інформаційного забезпечення. Основним завданням фінансового контролінгу є встановлення відхилень фактичних значень від планових на різних рівнях управління. Дані аналізу фінансовий контролер використовує з метою оптимізації джерел фінансування діяльності та своєчасністю реагування на негативні моменти в діяльності підприємства. Контроль є важливим з точки зору забезпечення виконання поставлених завдань та виявлення можливостей коригування [1].

Таким чином, коло питань фінансового контролінгу поширюється і він починає виконувати функції координатора щодо вибору правильного управлінського рішення, інформаційної підтримки та фінансового забезпечення діяльності підприємства.

Рішення про введення системи фінансового контролінгу на підприємстві має бути виваженим і не протирічити основним пріоритетним напрямом розвитку підприємства. При прийнятті рішень щодо використання фінансового контролінгу в системі менеджменту підприємства керівництво має визначитися:

По-перше в необхідності цього процесу шляхом оцінки існуючої системи управління і визначення проблем, які є на підприємстві.

По-друге підтвердити необхідність та своєчасність впровадження фінансового контролінгу, враховуючи поточну ситуацію на підприємстві і перспективи розвитку.

По-третє довести факт підвищення ефективності функціонування системи управління на основі фінансового контролінгу.

На нашу думку, формування системи фінансового контролінгу має здійснюватися послідовно і поетапно, враховуючи реальні можливості підприємства. Фінансовий контролінг об'єднує усі напрями менеджменту з метою підвищення вартості підприємства та створення умов для такого підвищення. Фінан-

совий контролінгу, як складова загальної системи менеджменту підприємства, покликаний забезпечити підвищення рентабельності, платоспроможності та ліквідності, що в кінцевому результаті має вплинути на його вартість.

Фінансовий контролінг посідає центральне місце в міжфункціональній системі управління підприємством і має стійкі зв'язки з іншими видами управлінської діяльності підприємства. Ми вважаємо, що фінансовий контролінг має різноаспектний вплив на діяльність підприємства. Рівень цього впливу залежить від того, в якому напрямі управлінської діяльності бере участь фінансовий контролінг (облік, аналіз, моніторинг, регулювання, контроль, координація, планування, бюджетування, інформаційне забезпечення).

Список використаних інформаційних джерел

1. Карцева В. В. Фінансовий контролінг підприємств і організацій споживчої кооперації : монографія / В. В. Карцева. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 335 с.
2. Карпенко О. В. Управлінський облік як основа контролінгу / О. В. Карпенко // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2002. – № 1. – Вип. 3. – Сер.: Економічні науки. – С. 95–100.
3. Карпенко О. В. Учетная составляющая финансового менеджмента / О. В. Карпенко, И. И. Пликус // Дванадесета міжнародна научна конференція на младите учени на тема «Икономиката на България и Европейския Съюз: наука и бизнес»: Сборник с доклади, 11 ноември 2016 г. – УНСС. – София : Издателство на ВУЗФ «Св. Григорий Богослов», 2016. – 837 с. – С. 233–242.
4. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е. А. Анашкина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина и др. ; под ред. Н. Г. Данилочкиной. – Москва : Аудит, ЮНИТИ, 2002. – 279 с.
5. Хорват П. Концепция контролинга: управленческий учет. Система отчетности. Бюджетирование / П. Хорват. – Киев : Вища освіта, 2008. – 269 с.
6. Reichmann T. Grundlagen einer systemgestuetzten Controlling – Konzeption mir Kennzahlen // Zeitschrift fuer Betriebswirtschaft. – № 9. – 1985. – С. 887–898.